

Jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

KOGO DOTYCZY?

1. Osoby, która doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej albo
2. uprawnionego członka rodziny osoby zmarłej spełniającego określone warunki, tj.:
 - małżonka
 - dzieci: własnych, drugiego małżonka, przysposobionych
 - przyjętych na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuków, rodzeństwa i innych dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej
 - rodzicówosoby zmarłej wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

JAKIE DOKUMENTY SĄ WYMAGANE?

- Wniosek o jednorazowe odszkodowanie
- zaświadczenie o stanie zdrowia N-9 zawierające m.in. informacje o zakończonym procesie leczenia i rehabilitacji, wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed złożeniem wniosku oraz ewentualnie dokumentacja medyczna
- protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy sporządzony przez pracodawcę lub karta wypadku
- prawomocny wyrok sądu pracy
- decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana przez państwowego inspektora sanitarnego.

Dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłym, m.in.:

- dokument stwierdzający datę urodzenia i datę zgonu osoby, po której ma być przyznane jednorazowe odszkodowanie
- dokument potwierdzający stopień pokrewieństwa (powinowactwa) z osobą zmarłą
- odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli o świadczenie ubiega się wdowa lub wdowiec
- zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka, wystawione przez lekarza prowadzącego leczenie, jeżeli przyznanie odszkodowania uzależnione jest od ustalenia niezdolności do pracy
- zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat
- dokument o ustaleniu prawa do alimentów na podstawie wyroku sądu lub ugody w odniesieniu do rodziców, osoby przysposabiającej, macochy, ojczyma (jeżeli nie pozostawali we wspólnym gospodarstwie lub osoba zmarła nie przyczyniała się do ich utrzymania).

KIEDY ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

Po zakończonym okresie leczenia i rehabilitacji.

W przypadku jednorazowego odszkodowania po zmarłym wniosek można złożyć w dowolnym czasie.

GDZIE I W JAKI SPOSÓB ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

1. Wniosek należy złożyć za pośrednictwem płatnika składek.
2. W przypadku osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, osoby wykonującej pracę na podstawie umowy uaktywniającej (niania), likwidacji zakładu pracy – wniosek należy złożyć:
 - osobiście lub przez pełnomocnika w dowolnej jednostce organizacyjnej ZUS (pisemnie lub ustnie do protokołu)
 - za pośrednictwem: operatora pocztowego, polskiego urzędu konsularnego.Wniosek o jednorazowe odszkodowanie rozpatruje organ rentowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej lub jednostka organizacyjna Zakładu wyznaczona przez Prezesa ZUS. Przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji ZUS.

JAK I KIEDY ZUS ZAŁATWI SPRAWĘ?

Decyzja wydawana jest w ciągu 14 dni od dnia:

- 1) uprawomocnienia orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub otrzymania orzeczenia komisji lekarskiej
- 2) wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo i wysokość jednorazowego odszkodowania, wypłata następuje w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

CZY MOŻNA SIĘ ODWOŁAĆ?

Od decyzji przysługuje odwołanie, które należy wnieść pisemnie lub ustnie do protokołu, za pośrednictwem jednostki organizacyjnej ZUS, która wydała decyzję, do sądu rejonowego – wydziału pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.

INFORMACJE DODATKOWE

Jednorazowe odszkodowanie nie przysługuje ubezpieczonemu, gdy:

- wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów bhp, spowodowane przez niego umyślnie lub skutek rażącego niedbalstwa albo
- w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych ubezpieczony przyczynił się w znacznym stopniu do spowodowania wypadku.

Powyższa informacja nie dotyczy wypadków ze skutkiem śmiertelnym.

Wysokość świadczenia zależy od stopnia niesprawności organizmu i wynosi 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Osobom:

- prowadzącym działalność pozarolniczą i osobom z nimi współpracującym
 - duchownym będącym płatnikami składek na własne ubezpieczenia
- oraz członkom ich rodzin, świadczenia nie przysługują w razie wystąpienia w dniu wypadku lub w dniu złożenia wniosku o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne do czasu spłaty całości zadłużenia.

Prawo do jednorazowego odszkodowania przedawnia się, jeżeli zadłużenie nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku lub od dnia złożenia wniosku o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej.

Wniosek może zostać wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji organu rentowego, tj. w przypadku, gdy nie zostało złożone odwołanie do sądu – w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Przy załatwianiu formalności można skorzystać z pomocy pracowników ZUS:

- w Centrum Obsługi Telefonicznej
 - pod numerem telefonu 22 560 16 00 (opłata za połączenie jest zgodna z planem taryfikacyjnym danego operatora)
 - za pośrednictwem e-maila cot@zus.pl
 - przez komunikator Skype na stronie www.zus.pl lub pod zus_centrum_obsługi_tel
 - przez czat na stronie www.zus.pl
 - konsultanci są dostępni w dni robocze: pon.– pt. w godz. 7.00–18.00
 - w najbliższej jednostce organizacyjnej ZUS
- lub uzyskać informację na stronie internetowej www.zus.pl.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

Niniejsza karta ma charakter informacyjny i nie stanowi podstawy do wnoszenia roszczeń.